

Dosar nr. 3ra-980/23 (2-17176048-01-3ra-28092023)

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător – T. Avasiloaie
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători –V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

Î N C H E I E R E

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Țurcanu Ciprian împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea răspunsului Ministerului Afacerilor Interne nr.22/Ț-10/17 din 27.03.2017, anularea ordinului de suspendare nr.420 ef. din 22.08.2012, anularea ordinului de concediere nr.87 ef. din 24.05.2017, restabilirea în funcția echivalentă, încasarea prejudiciului moral în sumă de 250 000 lei, recalcularea vechimii în muncă, încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei pentru asistența juridică și 10 600 lei pentru cheltuieli de transport,

împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne, admis apelul declarat de Țurcanu Ciprian, casată parțial hotărârea din 20 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea în această parte a unei noi decizii de admitere parțială a pretențiilor,

c o n s t a t ă :

La 24 iunie 2017, Țurcanu Ciprian s-a adresat cu acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Anticorupție și Ministerului Justiției cu privire la restabilirea în funcția deținută, încasarea tuturor plăților salariale pe perioada suspendării contractului individual de muncă începând cu 28.08.2012 până în prezent, inclusiv a concediilor anuale de odihnă nefolosite în această perioadă, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat în mărime de 250 000 lei.

La 26 ianuarie 2018, Țurcanu Ciprian a depus cerere de concretizare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat restabilirea în funcția deținută, echivalentă în cadrul MAI, încasarea tuturor plăților salariale, indemnizațiilor și a adaosurilor convenite, pentru perioada suspendării contractului

individual de muncă începând cu 28 august 2012, până în prezent, inclusiv a concediilor anuale de odihnă nefolosite în această perioadă, încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzat în mărime de 250 000 lei, cu recalcularea vechimii în muncă.

La 25 iunie 2018, Țurcanu Ciprian a depus o cerere de concretizare a pretenției nr. 3 din acțiunea înaintată, prin care a solicitat restabilirea în funcția deținută, recalcularea vechimii în muncă în cadrul MAI, începând cu 28 august 2012, până la data pronunțării hotărârii, încasarea de la Ministerul Justiției a tuturor plăților salariale, a indemnizațiilor și a adaosurilor convenite, inclusiv a concediilor anuale de odihnă nefolosite, cu achitarea tuturor contribuțiilor inerente acestora, către Inspectoratul Fiscal de Stat, Agenția de Asigurări în Medicină, Casa Națională de Asigurări Sociale, pentru perioada suspendării contractului individual de muncă începând cu 28 august 2012, până la data pronunțării hotărârii, încasarea de la Ministerul Justiției a prejudiciului moral cauzat în mărime de 250 000 lei și obligarea Procuraturii Anticorupție de a-i aduce scuze oficiale pentru faptele sale ilegale.

La 29 octombrie 2019, Țurcanu Ciprian a depus o cerere de concretizare și majorare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție, A. Popenco și L. Selivestru, prin care a solicitat: anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 87ef din 24 mai 2017 privind executarea deciziei Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017 în privința lui Țurcanu Ciprian; restabilirea lui Țurcanu Ciprian în funcția deținută anterior concedierii de Inspector Superior al Direcției Combaterea Crimei Organizate DGSO DP MAI; încasarea plăților salariale pe perioada 20 august 2012 - 12 iulie 2016 în sumă de 229 281,73 lei și compensația pentru concediul nefolosit în sumă de 32 025,08 lei din contul MAI în beneficiul lui Țurcanu Ciprian; încasarea plăților suplimentare de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere 7839,30 lei pe zi, pentru perioada 2018 - 2019 (665 zile) ce constituie suma de 5 213 070 lei din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Țurcanu Ciprian; încasarea din contul statului în persoana Ministerului Justiției a prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în procesul penal în sumă de 15 000 lei, în procesul civil dat de 10 000 lei, în total de 25 000 lei; obligarea procurorilor Procuraturii Anticorupție A. Popescu și L. Silvestru de a-și cere scuze oficiale în formă scrisă prin intermediul ziarului local SP și canalul republican de televiziune PRO-TV și Jurnal TV; încasarea cheltuielilor de deplasare la 20 ședințe de judecată Chișinău – Bălți și retur, în mărime de 400 lei fiecare, în total suma de 8 000 lei, din contul Ministerului Justiției în beneficiul lui Țurcanu Ciprian.

La 04 decembrie 2019, Țurcanu Ciprian a depus o cerere de concretizare și majorare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție, A. Popenco și L. Selivestru, prin care a solicitat: anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.87ef din 24.05.2017 privind executarea deciziei Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017 în privința lui Țurcanu Ciprian; anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.420 ef din 22 august 2012 despre suspendarea din funcție; restabilirea lui Țurcanu Ciprian în funcția deținută anterior concedierii de Inspector Superior al Direcției Combaterea Crimei Organizate DGSO DP MAI; încasarea plăților salariale pe perioada 20 august 2012 - 12 iulie 2016 în sumă de 229 281,73 lei și a compensației pentru concediul nefolosit în sumă 32 025,08 lei

din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Țurcanu Ciprian; încasarea plăților suplimentare de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere 7839,30 lei pe zi, pentru perioada 2018 - 2019 (665 zile) ce constituie suma de 5 213 070 lei din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Țurcanu Ciprian; încasarea din contul statului în persoana Ministerului Justiției a prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în procesul penal în sumă de 15 000 lei, în procesul civil dat de 10 000 lei, în total de 25 000 lei; obligarea procurorilor Procuraturii Anticorupție A. Popescu și L. Silvestru de a-și cere scuze oficiale în formă scrisă prin intermediul ziarului local SP și canalul republican de televiziune PRO-TV și Jurnal TV; încasarea cheltuielilor de deplasare la 20 ședințe de judecată Chișinău – Bălți și retur, în mărime de 400 lei fiecare, în total suma de 8000 lei, din contul Ministerului Justiției în beneficiul lui Țurcanu Ciprian.

La 11 noiembrie 2020, Țurcanu Ciprian a depus o cerere de concretizare și majorare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție, A. Popenco și L. Selivestru prin care a solicitat: anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.420 ef din 22 august 2012 despre suspendarea din funcție; anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.87ef din 24.05.2017 privind executarea deciziei Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017 în privința lui Țurcanu Ciprian; restabilirea lui Țurcanu Ciprian în funcția deținută anterior concedierii de Inspector Superior al Direcției Combaterea Crimei Organizate DGSO DP MAI; încasarea din contul statului în persoana Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Justiției a plăților salariale pentru perioada 20 august 2012 - 12 iulie 2016 în sumă de 229 281,73 lei și a compensației pentru concediul nefolosit – 32 025,08 lei; încasarea din contul statului în persoana Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Justiției a plăților suplimentare de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere - 0,3% ce constituie 784,00 lei pe zi, pentru perioada august an. 2016 - 10 luni 2020 - 51 luni x 365 zile - 1530 zile x 784 lei pe zi - suma de 1 199 520 lei; încasarea din contul statului în persoana Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Justiției a plăților salariale pentru perioada 01 februarie 2020 – 01 noiembrie 2020 în mărime de 100 000,00 lei și a compensației pentru concediul nefolosit 10 000,00 lei; încasarea din contul statului în persoana Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Justiției a plăților suplimentare de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere din 100 mii lei pentru 10 luni an. 2020 sau 335 zile x 30,00 lei pe zi = 10.050,00 lei; încasarea din contul statului în persoana Ministerului Justiției a prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei; obligarea procurorilor Procuraturii Anticorupție A. Popescu și L. Silvestru de a-și cere scuze oficiale în formă scrisă prin intermediul ziarului local SP și canalul republican de televiziune PRO-TV și Jurnal TV; recalcularea vechimii în muncă; încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 noiembrie 2020, Țurcanu Ciprian a depus o cerere de concretizare a temeiurilor de drept și a pretențiilor din acțiunea înaintată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție, A. Popenco și L. Selivestru.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantul Țurcanu Ciprian a indicat că, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.420 ef din 22 august 2012 despre suspendarea din funcție, a fost suspendat din funcția de inspector superior al secției Nord Direcția de Combatere a Crimei Organizate a Direcției Generale Servicii

Operative MAI în baza art.76 lit. j) din Codul muncii, art. 200 din Codul de procedura penală.

Reclamantul a menționat că la baza ordinului de suspendare a stat demersul Procuraturii Anticorupție prin care se cerea angajatorului suspendarea din funcție din motiv că exista pornită urmărirea penală în privința lui Țurcanu Ciprian în baza art. 324 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal, până la adoptarea deciziei definitive pe caz, însă acest ordin nu i-a fost adus la cunoștință sub semnătură salariatului Țurcanu Ciprian niciodată.

Astfel, acțiunea ordinului respectiv a început la 28 august 2012 și a durat până în prezent, or Ministerul Afacerilor Interne nu și-a anulat propria decizie, deși a fost obligat să o anuleze, dat fiind faptul că, perioada de acțiune a expirat încă la 22 februarie 2017, atunci când a fost pronunțată decizia Curtii de Apel Bălți privind menținerea sentinței de achitare, iar pe alte capete de acuzare a fost dispusă încetarea procesului.

Deși Ministerul Afacerilor Interne nu și-a anulat propriul ordin, ce constituie un act administrativ individual defavorabil în privința lui Țurcanu Ciprian, dreptul lui la contestare a survenit după pronunțarea unei decizii definitive pe cauza penală, adică din 22 februarie 2017, fapt realizat de către el, în martie 2017. Or, o decizie definitivă pe cauza penală de acuzare a lui Țurcanu Ciprian a fost pronunțată de Curtea de Apel Bălți la 22 februarie 2017, iar Curtea Supremă de Justiție a pronunțat la 05 decembrie 2017 o decizie, prin care a fost casată decizia instanței de apel din 22 februarie 2017 și menținută sentința Judecătoriei Bălți din 14 iulie 2015.

Reclamantul a invocat că, în ordinul contestat s-a făcut trimitere la art. 200 din Codul de procedură penală și la art. 76 j) din Codul muncii, adică, rezultă că au fost aplicate 2 temeuri: unul potrivit Codului de procedura penală, iar altul potrivit Codului muncii. În acest sens, a susținut că, ordinul Ministerului Afacerilor Interne de suspendare din 28 august 2012, poate fi contestat potrivit art. 200 din Codul de procedură penală la judecătorul de instrucție sub aspectul măsurii preventive (asiguratorii) doar în procedura de urmărire penală la judecătorul de instrucție, iar din momentul judecării cauzei în instanța de judecată până la pronunțarea deciziei definitive, în temeiul art. 76 din Codul muncii, potrivit procedurii civile în instanța de contencios administrativ, deoarece norma dată dispune suspendarea contractului individual de muncă conform legislației în vigoare.

În opinia reclamantului, ordinul de suspendare soluționează cazul individual al reclamantului în scopul de a produce efecte juridice prin încetarea (suspendarea) raporturilor de muncă dintre aceste părți, astfel că, pretenția înaintată privind nulitatea ordinului nr.420 ef din 28 februarie 2012 și încasarea prejudiciilor materiale ce constituie salariul pe toată perioada suspendării relațiilor de muncă, cât și morale cauzate ca urmare a acționării acestui act ilegal, constituie un obiect al litigiului din procedura contenciosului administrativ.

S-a menționat că, în februarie 2017, reclamantul s-a adresat cu o cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat anularea ordinului de suspendare și restabilirea în funcție, cu achitarea plăților salariale corespunzătoare pentru toată perioada pentru care a fost ilegal privat de posibilitatea de a munci, însă prin răspunsul din 27 martie 2017, pârâtul a respins cererea înaintată, menționând că a expirat termenul de contestare de 30 zile de la data comunicării actului, fapt pentru care a considerat că următoarea pretenție privind anularea răspunsului este în legătură directă cu pretenția de bază și urmează a fi

examine concommitent. În decizia emisă, Ministerul Afacerilor Interne nu a făcut trimitere la norma legală care indică de la care termen urmează a fi contestat actul administrativ, or în acest act este menționat că, acțiunea lui durează până la decizia definitivă pe cazul penal.

Reclamantul a indicat în cererea prealabilă că, acest act a fost emis de instanța de apel la 22 februarie 2017, deci Ministerul Afacerilor Interne a fost obligat să-l anuleze imediat ce a aflat despre acest act judecătoresc, fapt comunicat de Țurcanu Ciprian și publicat pe site-ul Curții de Apel Bălți.

Consideră reclamantul că, pretenția de restabilire în funcție este întemeiată și înaintată în termen, or el s-a adresat în termen de 30 zile de la data de când a fost emisă decizia instanței de apel. Respectiv, careva termene de înaintare a cererii prealabile Țurcanu Ciprian nu a încălcat. Or, dreptul vătămat a lui Țurcanu Ciprian este dreptul la muncă, drept încălcat prin actul de suspendare din 28 august 2012, care nu a fost obligatoriu de emis până la o sentință judecătorească de condamnare intrată în vigoare, ținând cont de principiul prezumției nevinovăției, prevăzut de art. 6 alin. 2 CEDO. Iar conform Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, reclamantul este în drept să solicite restabilirea în drepturile lezate, inclusiv dreptul la muncă la care a fost suspendat, precum și să solicite despăgubiri în legătură cu emiterea acestui act.

Suplimentar a indicat că, reieșind din prevederile Legii nr. 1545/1998, persoana achitată este repusă în toate drepturile, care au fost lezate pe parcursul urmăririi penale sau judecării cauzei, iar una din metodele de a fi repus în drepturi este încasarea tuturor plăților salariale care urmau a fi achitate reclamantului, dacă acesta nu era suspendat. Astfel, dacă Țurcanu Ciprian continua activitatea de muncă până la hotărârea judecătorească de achitare definitivă, atunci pretențiile privind prejudiciile morale urmau a fi înaintate doar spre Ministerul Justiției, așa cum prevede Legea nr.1545/1998. Însă, prejudiciul material pe perioada suspendării ilegale ce constituite plățile salariale corespunzătoare se datorează actului autorității publice din 28 august 2012, emis de Ministerul Afacerilor Interne, deci, anume ultimul urmează corect să aibă calitatea de pârât și să recupereze prejudiciul pretins de reclamant, or alte prejudicii sunt înaintate către Ministerul Justiției.

Cu referire la pretenția privind restabilirea în funcția deținută anterior emiterii actului, a invocat că, reieșind din normele indicate mai sus, suspendarea provizorie din funcție este o măsură temporară, ce reprezintă o încetare a raporturilor contractuale de muncă până la survenirea unei anumite circumstanțe, după care angajatorul urmează să decidă continuă raporturile de muncă sau le încetează. Acțiunea suspendării nu poate fi aplicată pe un termen nedeterminat, deoarece acesta nu este un ordin de angajare sau concediere din funcție. Odată ce au dispărut circumstanțele pentru care acțiunea actului administrativ a fost emis, iar circumstanțele survenite la 22 februarie 2017, sunt în favoarea reclamantului, pretenția privind restabilirea la serviciu este întemeiată și urmează a fi examinată odată cu anularea ordinului de suspendare din funcție. Acestea sunt în conexiune și nu pot fi separate.

Astfel, pretenția privind repunerea în funcție este bazată pe normele Codului muncii și, la prima vedere, denotă despre un litigiu ce urmează a fi examinat în procedura de drept comun - art. 75, art. 79, art. 354, art. 354 din Codul muncii. Reclamantul a precizat că acest litigiu de muncă a fost înaintat în an.2017 și

instanțele de judecată și-au declinat deja competența și s-a stabilit că litigiul urmează a fi examinat în procedura contenciosului administrativ. Totuși, indiferent de poziția sa, instanța de judecată conform art. 43 din Codul de procedură civilă poate să-și decline competența în orice timp, întrucât reclamantul s-a adresat în judecată până la modificările Codului de procedură civilă și până la aprobarea Codului administrativ. Iar, potrivit principiului retroactivității legii civile urmează a fi aplicat dreptul material existent la momentul apariției litigiului civil, iar procedura urmează a fi aplicată cea în vigoare la momentul soluționării cauzei, cu excepția aplicării prevederilor Legii de procedură, care înlătură sau diminuează drepturile pe care partea a avut-o în momentul adresării în judecată, nu are putere retroactivă – art. 3 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la pretenția privind recalcularea vechimii în muncă, reclamantul a menționat că prevederile art. 200 din Codul de procedură penală, art. 76 din Codul muncii, indică direct că perioada de timp pentru care persoana a fost suspendată provizoriu din funcție în calitate de măsură procesuală de constrângere se ia în calcul în vechimea generală de muncă. Or, termenul de adresare cu o asemenea cerință, potrivit art. 355 din Codul muncii, este de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său; această dată începe cu pronunțarea deciziei instanței de apel la 22 februarie 2017, care nu a fost încălcat. Cu toate acestea, Ministerul Afacerilor Interne, prin răspunsul său din 27 martie 2017, invocă că această cerere este tardivă, ceea ce rezultă din legea materială indicată mai sus, de aceea în opinia reclamantului este un răspuns ilegal.

În partea pretenției privind încasarea plăților salariale corespunzătoare din data suspendării 23 august 2012, până la data pronunțării hotărârii judecătorești pe cauza dată, reclamantul a reținut că, această pretenție este în conexiune cu primele și rezultă din ilegalitatea actului administrativ a cărui anulare se cere.

Cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral din contul Ministerului Justiției, reclamantul a evidențiat că această pretenție este întemeiată în baza Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, bazându-se pe sentința de achitare a Judecătoriei Balti din 14 iulie 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 decembrie 2017. Astfel, a considerat că, această pretenție urmează a fi examinată în procedura de drept comun, și este de acord că pot fi aplicate prevederile art. 201 din Codul administrativ, deoarece este o pretenție separabilă de actul administrativ contestat din 28 august 2012, și desigur că poate fi separată de celelalte capete de cerere. Însă, când a înaintat acțiunea civilă 25 iunie 2017, a orientat instanța de judecată că plățile salariale solicitate se datorează din culpa Ministerului Afacerilor Interne, care a emis actul administrativ de suspendare, deși Legea nr.1545/1998 prevede că, aceste plăți salariale urmează a fi încasate din contul Ministerului Justiției.

Astfel, reclamantul a remarcat că există norme de drept ce impun Ministerul Justiției la recuperarea plăților salariale pe care reclamantul achitat le-a avut până la sentința de achitare, în același timp, sunt norme de drept care obligă la recuperarea plăților salariale din contul autorității care a emis actul ilegal – Ministerul Afacerilor Interne. În cazul dat, reclamantul și apărătorul său au întâmpinat dificultate la practica judecătorească privind prelevarea unor norme față de altele, în cazul acesta rolul definitiv îl are instanța de judecată care va decide care norme urmează să

prevalaze, să domine și să fie aplicate cazului dat, declinându-și competența conform procedurii.

Referitor la pretenția privind obligarea procurorilor de a-și cere scuze (concretizată) a menționat că, aceasta are ca temei art. 12 din Legea 1545/1998, fiind o pretenție ce urmează a fi examinată în procedura de drept comun de rând cu pretenția de mai sus privind încasarea prejudiciului moral din contul Ministerului Justiției, apărarea va fi de acord cu soluția instanței de judecată care va separa aceste pretenții și va strămuta cauza în procedura instanței de drept comun în favoarea judecătorei Bălți, sediul Central, la locul domiciliului unuia din pârâți, procurorul L. Selivestru, care, printre altele, în referința sa recunoaște faptul că, scuze oficiale trebuie să aducă procurorul pentru învinuire ilegală, condamnare ilegală, dar nu de acuzatorul de stat.

În privința cerinței privind anularea ordinului de concediere din funcție, reclamantul a indicat că, prin cererea din 14 decembrie 2017, a expediat Ministerului Afacerilor Interne decizia Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2017 și a solicitat reluarea activității în funcția deținută anterior până la suspendarea din funcție din 28 august 2012, recalcularea vechimii în muncă și recalcularea și achitarea plăților salariale.

Prin scrisoarea din 31 ianuarie 2019, Ministerul Afacerilor Interne a respins cererea pe motiv că, ordinul de suspendare a rămas neanulat și pe perioada suspendării nu se achită salariu, iar plățile salariale ce urmează a fi achitate reclamantului ca persoană achitată în baza Legii nr.1545/1998 către Ministerul Justiției.

Astfel, calea extrajudiciară de soluționare a pretenției privind repunerea în drepturi a fost respectată, iar pretenția dată urmează a fi examinată în procedura de contencios administrativ, or este legată de refuzul autorității publice să emită un act administrativ individual favorabil lui Țurcanu Ciprian.

Reclamantul a menționat că, în răspunsul din 31 ianuarie 2019, nu s-a indicat despre faptul că există un ordin de concediere din funcție. Despre acest fapt, pârâtul a înștiințat instanța de judecată la 28 martie 2019, dar nu i s-a adus la cunoștință sub semnătură, în modul stabilit de Codul muncii. Or, în ședințele de judecată din septembrie a fost amânată cauza, admis un nou avocat în interesele reclamantului, dar copia ordinului de concediere așa și nu a fost înmânată.

Astfel, s-a relevat faptul că, după ședința din 30 septembrie 2019, avocatul Angela Procopciuc a făcut cunoștință cu materialele dosarului civil dat și a observat copia acestui ordin, și imediat a formulat o cerere de majorare a pretențiilor civile și a solicitat anularea acestui ordin, cu încasarea plăților salariale pe perioada din momentul emiterii până la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În așa mod, cererea de chemare în judecată prin care s-a solicitat anularea ordinului nr. 87ef din 24 mai 2017, s-a depus direct în cancelaria Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, la 29 octombrie 2020, deoarece este un act emis de autoritatea publică, care se bazează pe o decizie a instanței de apel din 22 februarie 2017, anulată prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 decembrie 2017 și potrivit procedurii, poate fi contestat direct în instanța de judecată, calea extrajudiciară nefiind necesară.

Consideră că, în legătură cu faptul că Țurcanu Ciprian a fost concediat din funcția deținută în perioada când a fost suspendat, neașteptând decizia finală a Curții Supreme de Justiție, despre care a fost informat de către reclamant, pârâtul urma să-

și anuleze propriul ordin și să îl restabilească pe reclamant în funcția deținută anterior. Respectiv, în cazul de față nu a fost necesar de contestat acest ordin pe cale extrajudiciară, or normele legale prevăd că asemenea gen de litigiu urmează a fi înaintat direct în judecată în termen de 30 zile de la data când a aflat despre dreptul încălcat.

Cu referire la art. 355 din Codul muncii și art. 163 din Codul administrativ, a susținut că cererea de chemare în judecată privind anularea ordinului de concediere nr. 20ef din 24 mai 2017 corect a fost depusă direct în judecată, neexercitând calea extrajudiciară de soluționare a litigiului, necontestând cu cerere prealabilă, iar termenul de 1-3 luni fiind respectat.

Astfel, reclamantul a conchis că pretențiile privind anularea ordinului de suspendare din funcție din 28 august 2012 și a ordinului de concediere din funcție din 24 mai 2017, cu încasarea plăților salariale corespunzător perioadei începând cu 24 mai 2017 până în prezent, și a penalității de întârziere, urmează a fi înaintate față de MAI, iar litigiul de examinat la instanța judecătorească de contencios administrativ de la sediul pârâtului, respectiv, și cerințele cu privire la prejudiciile morale în legătură cu imposibilitatea de a munci, calcularea vechimii în muncă.

La 27 noiembrie 2020, Țurcanu Ciprian a depus o cerere de concretizare și majorare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție, A. Popenco și L. Selivestru, prin care a solicitat: anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.420 ef din 22.08.2012 despre suspendarea din funcție și a răspunsului nr.22/Ț-10/17 din 27.03.2017; anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.87ef din 24.05.2017 privind executarea deciziei Curții de Apel Bălți din 22.02.2017 în privința lui Țurcanu Ciprian; restabilirea lui Țurcanu Ciprian în funcția deținută anterior concedierii de Inspector Superior al Direcției Combaterea Crimei Organizate DGSO DP MAI; încasarea plăților salariale pentru perioada 01.01.2020 – 11 luni în mărime de 110000 lei și 0,3% ce constituie 30,00 lei pe zi, pentru perioada de 11 luni (sau 330 zile) în mărime de 9900 lei; încasarea indemnizației de concediu anual conform art. 117 din Codul muncii, pentru anul 2020 în mărime de 1 salariu pe an – 10 000 lei, recalcularea vechimii în muncă în cadrul MAI, incluzând perioada suspendării până la data restabilirii în funcție; încasarea prejudiciului moral din contul statului în persoana Ministerului Justiției în mărime de 250 000 lei; încasarea plății obligatorii a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică de salariul mediu al salariatului – 10 000 lei din contul MAI în beneficiul reclamantului; încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 17 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-au separat pretențiile de drept civil a lui Țurcanu Ciprian împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție, A. Popenco și L. Selivestru cu privire la: 1. încasarea din contul statului a plăților salariale pe perioada 20 august 2012 - 12 iulie 2016 în sumă de 229 281,73 lei și a compensației pentru concediul nefolosit în sumă de 32 025,08 lei; 2. încasarea din contul statului a plăților suplimentare de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere - 0,3%, ce constituie 784,00 lei pe zi, pentru perioada august an.2016 - 10 luni 2020 - 51 luni x 365 zile - 1530 zile x 784 lei pe zi - suma de 1 199 520 lei; 3. încasarea din contul statului a plăților salariale pe perioada 01 februarie 2020 – 01 noiembrie 2020 în mărime de 100 000,00 lei și a compensației pentru concediul nefolosit 10 000,00 lei; 4. încasarea

din contul statului a plăților suplimentare de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere din 100 000 lei pentru 10 luni an.2020 sau 335 zile x 30,00 lei pe zi = 10 050,00 lei; 5. încasarea din contul statului în persoana Ministerului Justiției a prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei; 6. obligarea procurorilor Procuraturii Anticorupție A. Popescu și L. Silvestru de a-și cere scuze oficiale în formă scrisă prin intermediul ziarului local SP și canalul republican de televiziune PRO-TV și Jurnal TV, într-un proces aparte și s-au transmis Judecătorei Bălți. sediul Central.

Prin hotărârea din 20 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Țurcanu Ciprian; s-a anulat răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr.22/Ț-10/17 din 27.03.2017; s-a anulat, începând cu data de 23.02.2017, pct. 2 al ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.420 ef. din 28.08.2012; s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să recalculeze vechimea în muncă a reclamantului Țurcanu Ciprian; s-a anulat ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 87 ef. din 24.05.2017, prin care a fost încetat serviciul și a fost reziliat contractul individual de muncă a căpitanului de poliție Țurcanu Ciprian (R049246), inspector superior al Secției „Nord” a Direcției combatere a crimei organizate a Direcției generale servicii operative a Departamentului poliției a Ministerului Afacerilor Interne; s-a menționat că, prezenta hotărâre în baza art. 228 alin. (1), art. 195 coroborat cu art. 256 alin. (2) din Codul de procedură civilă, este de executare imediată și constituie temei pentru pârât de a admite a reclamantului la locul de muncă; s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul lui Țurcanu Ciprian suma de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru asistența juridică acordată și suma de 6 000 (șase mii) lei cu titlul de compensare a cheltuielilor de transport; în rest, acțiunea s-a respins. Pretenția reclamantului Țurcanu Ciprian împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 250 000 lei, s-a declarat inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. f) din Codul administrativ; s-a explicat reclamantului Țurcanu Ciprian că, declararea acțiunii în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Prin decizia din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne, admis apelul declarat de Țurcanu Ciprian, casată parțial hotărârea din 20 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea prin care pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral a fost declarată inadmisibilă, cu emiterea în această parte a unei decizii noi, prin care s-a admis parțial pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral și s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul lui Țurcanu Ciprian suma de 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest, cerința s-a respins. În rest, hotărârea din 20 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, suspendarea provizorie din funcție se dispune atunci când săvârșirea de către salariat a unei infracțiuni intenționate l-ar face incompatibil cu exercitarea funcției, aceasta fiind o măsură de protejare a intereselor instituției în care este angajat față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale unei fapte penale, prin prevenirea săvârșirii de noi fapte similare și pe cale de consecință, pentru păstrarea prestigiului instituției. De asemenea, s-a reținut că, la suspendarea raporturilor de serviciu, conducătorul instituției nu se pronunță asupra vinovăției sau nevinovăției

funcționarului public și nici asupra răspunderii sale penale, acestea fiind chestiuni a căror soluționare intră în sfera de activitate a organelor judiciare. Având în vedere natura administrativă a acestei măsuri, decizia de a suspenda raporturile de serviciu luată de către autoritatea publică nu implică o presupunere asupra vinovăției angajatului și nici nu exprimă o îndoială asupra nevinovăției acestuia, cerință care de altfel trebuie respectată pe toată durata desfășurării procesului penal pornit împotriva unei persoane, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Astfel, acțiunea ordinului de suspendare a contractului individual de muncă urma să se răsfrângă până la adoptarea deciziei definitive pe cazul penal intentat în privința lui Ciprian Țurcanu, adică până la 22 februarie 2017, dată la care Curtea de Apel Bălți a emis decizia prin care a admis apelul declarat și a casat parțial sentința Judecătoriei mun. Bălți din 14 iulie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia s-a încetat procesul penal în privința lui Ciprian Țurcanu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.360 alin.(2) din Codul penal din motivul intervenirii termenului de prescripție în temeiul art. 332, art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, iar procesul penal în privința lui Ciprian Țurcanu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, a fost încetat din motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Respectiv, ținând cont de faptul că, în conformitate cu art. 466 alin. (3) din Codul de procedură penală, decizia Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, este definitivă de la pronunțare, se deduce că începând cu 23 februarie 2017, ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.420 ef.din 22 august 2012 „cu privire la suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu Țurcanu Ciprian”, nu mai produce efecte juridice de drept și din aceste motive acesta just a fost anulat de prima instanță, începând cu 23 februarie 2017, pct.2 al ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.420 ef. din 28 august 2012.

Astfel, prima instanță just a statuat că, refuzul Ministerului Afacerilor Interne nr.22/Ț-10/17 din 27 martie 2017, este ilegal, fapt ce condiționează anularea acestuia, așa cum, temeiul de emitere a ordinului de suspendare nr.420 ef. din 22 august 2012, a servit cauza penală nr.2012978119 pe indicii componentei de infracțiune prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal și nicidecum cauza penală pe indicii componentei de infracțiune prevăzute de art. 360 alin. (2) din Codul penal.

Instanța de apel a reținut că, la 24 mai 2017, în lipsa unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 87 ef., prin care a fost încetat serviciul și a fost reziliat contractul individual de muncă a căpitanului de poliție Țurcan Ciprian Radu (R-049246), inspector superior al Secției „Nord” a Direcției combatere a crimei organizate a Direcției generale servicii operative a Departamentului poliției a Ministerului Afacerilor Interne.

Reieșind din faptul că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 decembrie 2017, s-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017 și a fost menținută sentința Judecătoriei mun. Bălți din 14 iulie 2015, situație ce denotă că în privința lui Ciprian Țurcanu a fost menținută sentința de achitare pe art.324 alin.2 lit. b), c) din Codul penal din motivul că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și pe art.360 alin.(2) din Codul penal, din motiv că, fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, se impune concluzia că, ordinul nr. 87 ef. din 24 mai 2017, este ilegal, prin urmare întemeiat a fost anulat de prima instanță.

Totodată, instanța de apel a considerat că, este neîntemeiată soluția fondului de declarare ca inadmisibilă a pretenției lui Ciprian Țurcanu cu privire la repararea prejudiciului moral, în acest sens, fiind interpretare și aplicare eronat normele de drept material. Or, la data depunerii acțiunii de către Ciprian Țurcanu, Legea contenciosului administrativ nu condiționa dreptul reclamantului de a solicita repararea prejudiciului moral, de respectarea procedurii prealabile, fie de inițierea unei proceduri administrative noi, după constatarea în mod irevocabil a ilegalității actului administrativ. Astfel, pretenția lui Ciprian Țurcanu cu privire la repararea prejudiciului moral derivă din actul administrativ contestat, ultimul fiind anulat de către instanță, prin urmare se conchide ca fiind întemeiată pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral. În așa mod, ținând cont de circumstanțele și timpul îndelungat, dar și de importanța procesului pentru reclamant, instanța a considerat suma de 5 000,00 de lei cu titlu de prejudiciu moral echitabilă suferințelor morale suportate de către Ciprian Țurcanu, nefiind excesivă, dar care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

La 26 iunie 2023, Ministerul Afacerilor Interne a a înaintat recursul nemotivat împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău. La 19 octombrie 2023, a înaintat recursul motivat, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care pretențiile reclamantului să fie respinse integral.

La 24 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de participanților la proces (f.d. 88, vol. III), însă participanții la proces nu și-au valorificat dreptul de a se expune asupra recursului printr-o referință.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă care stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea recursului, va aplica prevederile cu privire la temeiurile declarării recursului din Codul administrativ în redacția în vigoare la data declarării acestuia.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței

de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 iunie 2023, dispozitivul fiind notificat participanților la proces prin poșta electronică la 16 iunie 2023 (f.d. 65, vol. III), iar decizia motivată le-a fost comunicată la 22 septembrie 2023 (f.d. 69, vol. III).

Astfel, depunerea recursului nemotivat la 26 iunie 2023 (f.d. 66-67, vol. III), precum și a motivării recursului la 19 octombrie 2023 (f.d. 79-84, vol. III), este în termen.

În motivarea recursului, Ministerul Afacerilor Interne a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a emis o decizie pripită, nefiind studiate minuțios actele normative în vigoare, cât și circumstanțele de fapt ale cauzei, care reglementează obiectul litigiului. Nu au fost luate în considerație argumentările recurentului, precum și nu s-a dat o apreciere justă probelor anexate la materialele cauzei. Suplimentar s-au formulat argumente similare celor din cererea de apel.

Examinând admisibilitatea recursului înaintat de Ministerul Afacerilor Interne, completul de judecată îl consideră drept inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din același cod, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la

examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Afacerilor Interne.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Ministerul Afacerilor Interne se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc